

Self-portrait: Mid-project feedback to students

Ինքնադիմանկար. Նախագծի միջին արձագանք ուսանողներին

This project will be evaluated according to three general criteria. In order to help you do your best, here is some feedback with suggestions about how to improve your drawing. I have only chosen what I think are the most important pieces of advice for you. If these suggestions are unclear, please ask me or a friend to give you more help.

Այս նախագիծը կգնահատվի երեք ընդհանուր չափանիշների համաձայն. Որպեսզի օգնենք ձեզ անել ձեր լավագույնը, ահա որոշ կարծիքներ՝ ձեր նկարը բարելավելու վերաբերյալ առաջարկություններով: Ես ընտրել եմ միայն այն, ինչ կարծում եմ ձեզ համար ամենակարևոր խորհուրդն է: Եթե այս առաջարկները անհասկանալի են, խնդրում եմ ինձ կամ ընկերոջից խնդրեք ձեզ ավելի շատ օգնություն ցույց տալ:

Proportion and detail - Համամասնությունը և մանրամասնությունը

Proportion is the name of the skill where you accurately portray shapes and sizes.

Համամասնությունը այն հմտության անունն է, որտեղ դուք ճշգրիտ պատկերում եք ձևերն ու չափերը:

- Observe closely.** Keep looking at your photograph. Try to forget what you are looking at, and focus on the component lines and shapes.
Ուշադիր դիտեք. Շարունակեք դիտել ձեր լուսանկարը: Փորձեք մոռանալ, թե ինչ եք նայում, և կենտրոնացեք բաղադրիչի գծերի և ձևերի վրա:
- Look for missing details.** Look for small things that you may have overlooked: small bits of your hair, wrinkles in your clothing, small differences in the background, and so on.
Փնտրեք բացակայող մանրամասներ: Փնտրեք փոքր բաներ, որոնք դուք կարող եք անտեսել՝ ձեր մազերի փոքր կտորներ, հագուստի կնճիռներ, ֆոնի փոքր տարբերություններ և այլն:
- Start drawing the other half of your face.** If you develop one side of the face too fully, it will be hard to match it up with the other side.
Սկսեք նկարել ձեր դեմքի մյուս կեսը: Եթե դեմքի մի կողմը չափազանց լիարժեք է զարգացնում, դժվար կլինի այն համապատասխանեցնել մյուս կողմին:
- Measure carefully.** Use a grid, rulers, or slips of paper to guide where you should place things.
Չզուշորեն չափեք. Օգտագործեք ցանց, քանոններ կամ թղթի կտորներ՝ ուղղորդելու համար, թե որտեղ պետք է տեղադրեք իրերը:
- Observe the shapes of your shadows.** The shapes of the parts of the face are good, but the shapes of the shadows are off. Take a closer look at the shapes and sizes of the light and dark areas.
Դիտեք ձեր ստվերների ձևերը: Դեմքի մասերի ձևերը լավն են, բայց ստվերների ձևերն անջատված են: Ավելի ուշադիր նայեք թեթև և մութ տարածքների ձևերին և չափերին:
- Consider changes in texture.** Hair needs a different kind of drawing than cloth, skin, or fuzzy shadows. Try to capture the texture of the different things you are drawing.
Հաշվի առեք հյուսվածքի փոփոխությունները: Մազերը այլ տեսակի նկարչության կարիք ունեն, քան կտորից, մաշկից կամ մշուշոտ ստվերներից: Փորձեք պատկերել ձեր նկարած տարբեր իրերի հյուսվածքը:

Shading - Ստվերում

Shading is using light and dark to draw. It is an easy way to make things look realistic and three dimensional.

Ստվերավորումը նկարելու համար լույսի և մութի օգտագործումն է: Դա իրերը իրատեսական և եռաչափ տեսք տալու հեշտ միջոց է:

- Lighten your outlines.** Outlines are essential to getting proportions correct, but they should disappear after you start shading.
Թեթևացրեք ձեր ուրվագծերը: Եզրագծերը կարևոր են համամասնությունները ճիշտ ստանալու համար, բայց դրանք պետք է անհետանան ստվերում սկսելուց հետո:
- Darken your darks.** Doing so will increase the overall impact of your drawing, and may help it pop.
Մթնեցե՛ք ձեր մութերը: Դա կբարձրացնի ձեր գծագրի ընդհանուր ազդեցությունը և կարող է օգնել այն ցուցադրել:

- Add tone to your lights.** Leaving areas white tends to leave the impression that your artwork is unfinished. Instead, look for light shades of grey you can add instead.

Ավելացրեք տոն ձեր լույսերին: Սպիտակ տարածքները թողնելը հակված է տպավորություն թողնել, որ ձեր ստեղծագործությունն անավարտ է: Փոխարենը, փնտրեք մոխրագույնի բաց երանգներ, որոնք կարող եք դրա փոխարեն ավելացնել:
- Work on smoothness.** Build up your greys by stacking layers of alternating line directions, use lines with overlapping lines (no white gaps), or use a blending stump.

Աշխատեք հարթության վրա: Կառուցեք ձեր մոխրագույնները՝ շարելով գծերի փոփոխական ուղղությունների շերտերը, օգտագործեք համընկնող գծեր (առանց սպիտակ բացերի) կամ օգտագործեք խառնվող կոճղ:
- Work on blending.** Your shadows are sometimes going abruptly from light to dark, with few or no middle greys. Add greys to the middle areas until you end up with smooth blends instead of sudden jumps.

Աշխատեք խառնուրդի վրա. Ձեր ստվերները երբեմն կտրուկ անցնում են բացից դեպի մութ՝ քիչ կամ առանց միջին մոխրագույնների: Միջին հատվածներին ավելացրեք մոխրագույններ, մինչև հանկարծակի ցատկերի փոխարեն ստացվի հարթ խառնուրդներ:
- Start shading your background.** Once you shade in your background, it changes the balance of greys and forces you to reshade the rest of your portrait. If you start shading your background early it will save you time and frustration.

Սկսեք ստվերել ձեր ֆոնը: Երբ ստվերում եք ձեր ֆոնին, այն փոխում է մոխրագույնների հավասարակշռությունը և ստիպում է ձեզ ստվերել ձեր դիմանկարի մնացած մասը: Եթե դուք վաղ սկսեք ստվերել ձեր ֆոնը, դա ձեզ ժամանակ և հիասթափություն կխնայի:
- Look carefully at the different greys in your hair.** You can get basic hair texture by creating lines that flow along the length. However, it works even better when you replicate the pattern of light and dark of the different strands. It takes more time, but the impact is many times stronger.

Ուշադիր նայեք ձեր մազերի տարբեր մոխրագույններին: Դուք կարող եք ստանալ մազերի հիմնական հյուսվածք՝ ստեղծելով գծեր, որոնք հոսում են երկարությամբ: Այնուամենայնիվ, այն ավելի լավ է աշխատում, երբ կրկնում եք տարբեր թելերի լույսի և մութի օրինակը: Դա ավելի շատ ժամանակ է պահանջում, բայց ազդեցությունը շատ անգամ ավելի ուժեղ է:
- Watch for sharp vs. fuzzy edges.** Sometimes blending goes quickly from light to dark, and sometimes it stretches out over a long distance. Reobserve your photo to see where you should do which one.

Դիտեք սուր ընդդեմ մշուշոտ եզրեր. Երբեմն միաձուլումը արագ անցնում է լույսից մութ, իսկ երբեմն այն ձգվում է երկար հեռավորության վրա: Կրկին դիտեք ձեր լուսանկարը, որպեսզի տեսնեք, թե որտեղ պետք է անեք:

Composition - Կազմը

Composition is the overall arrangement and completeness of your artwork.

Կոմպոզիցիան ձեր ստեղծագործության ընդհանուր դասավորությունն ու ամբողջականությունն է:

- You have the option of leaving out the background if you wish.**

Ցանկության դեպքում դուք հնարավորություն ունեք դուրս թողնել ֆոնը:
- Add a background.** A background puts a person or object in a particular place, real or imaginary. Compared to drawings without backgrounds, your artwork may look simple and incomplete.

Ավելացնել ֆոն: Ֆոնը մարդուն կամ առարկան դնում է որոշակի վայրում՝ իրական կամ երևակայական: Համեմատած առանց նախապատկերների գծագրերի, ձեր ստեղծագործությունը կարող է պարզ և թերի թվալ:
- Start shading your background.** You have some lines in there, but it lacks substance in comparison to the rest of your drawing.

Սկսեք ստվերել ձեր ֆոնը: Դուք այնտեղ որոշ գծեր ունեք, բայց այն չունի էություն՝ համեմատած ձեր մնացած նկարների հետ:
- Start drawing the other half of your face.** If you develop one side of the face too fully, it will be hard to match it up with the other side.

Սկսեք ստվերել ձեր ֆոնը: Դուք այնտեղ որոշ գծեր ունեք, բայց այն չունի էություն՝ համեմատած ձեր մնացած նկարների հետ:
- You seem to be behind.** Please consider working on your project at lunch or before or after school. Or, try to pick up your pace or use your time more effectively during class. If you have enough done, you can ask if you can take it home to work on it. Remember that if too much of your work is done outside school I cannot accept it.

Դուք կարծես ետ եք մնացել: Խնդրում ենք մտածել ձեր նախագծի վրա աշխատելու մասին ճաշի ժամանակ կամ դպրոցից առաջ կամ հետո: Կամ փորձեք արագացնել ձեր տեմպը կամ ավելի արդյունավետ օգտագործել ձեր ժամանակը դասի ընթացքում: Եթե բավականաչափ աշխատանք ունեք, կարող եք հարցնել, թե արդյոք կարող եք այն տանել տուն՝ դրա վրա աշխատելու համար: Հիշեք, որ եթե ձեր աշխատանքից շատերը կատարվում են դպրոցից դուրս, ես չեմ կարող դա ընդունել: